

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ) ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**Матеріали XXII Всеукраїнської науково-
практичної конференції з міжнародною участю**

(Тернопіль, 22-23 травня 2025 року)

Висновок. Оволодіння актуальними знаннями, а також інтеграція міжнародних наукових досягнень у галузі ароматології та ароматерапії є невід’ємною частиною професійної підготовки майбутніх фахівців фармацевтичної галузі. Це сприяє кращому розумінню механізмів дії ефірних олій на перебіг і динаміку різноманітних захворювань. Ароматерапія визнана ефективним засобом профілактики та підтримки здоров’я людей різного віку. Водночас варто наголосити, що лише грамотне застосування ефірних олій і правильне поєднання їх властивостей забезпечують бажаний терапевтичний ефект.

Список літератури

1. Полушкін П. М. Основи нетрадиційного лікування: навч. посіб. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ. 2010. 136 с.
2. Sushkova S. Relevance of aromatherapy use in modern rehabilitation programs. *Medsestra (Nurse)*. 2025. 40-49.

КОГНІТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ СЕРВІСІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ – НОВА ЯКІСТЬ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

О. А. Рижов

*Запорізький державний медико-фармацевтичний
університет, Запоріжжя*

Вступ. Тривалий воєнний стан та вимушений перехід медичних університетів України на дистанційну форму навчання (ДН) загострили проблеми ефективності освітнього процесу. Поширення сервісів штучного інтелекту (ШІ), яке відбулося у лютому 2022 року, дозволило студентам генерувати відповіді на завдання, що створило ризик зниження глибини засвоєння матеріалу та ставить під сумнів ефективність класичних методів контролю знань. Відповіддю на ці виклики є впровадження когнітивних технологій навчання, що ґрунтуються на фундаментальних педагогічних підходах.

Основна частина. Когнітивних технологій навчання для медичної освіти були опубліковані в керівництва АМЄЕ. По-перше, це *Cognitive Learning Theory*, яка наголошує на важливості осмисленого навчання та інтеграції нових знань у існуючі когнітивні структури студента, де ключовою технологією є концептуальне картування [AMEE Guide No. 157].

По-друге, це теорія когнітивного навантаження (*Cognitive Load Theory*, *CLT*), яка фокусується на оптимізації розумових зусиль, необхідних для обробки інформації [AMEE Guides No. 86, 93], що є критично важливим для засвоєння складних медичних дисциплін, особливо в умовах ДН. Ефективним інструментальним середовищем для реалізації цих підходів є системи управління персональними знаннями (PKM), зокрема Obsidian.

Пропонується інтегрований підхід, що поєднує можливості середовища PKM Obsidian та сервісів ШІ інформації [AMEE Guides No. 172, 178] для реалізації когнітивних технологій навчання, спираючись на зазначені теоретичні основи. Використання плагінів, що підключають ШІ до Obsidian, дозволяє викладачам автоматизувати аналіз навчально-методичного контенту, виділяти ключові поняття та генерувати когнітивні карти (графи знань) дисципліни. Цей процес безпосередньо втілює принципи Concept Mapping (*Cognitive Learning Theory*), візуалізуючи ієрархічні та асоціативні зв'язки між концепціями, що сприяє осмисленому навчанню (за Д. Аузубелом) та формуванню глибокого розуміння структури предметної області.

Водночас, такий підхід враховує принципи *Cognitive Load Theory*. Представлення навчального матеріалу у вигляді структурованих інтерактивних когнітивних карт допомагає знизити зовнішнє когнітивне навантаження (*extraneous cognitive load*), оскільки студенту легше орієнтуватися в матеріалі та бачити зв'язки. Це дозволяє вивільнити когнітивні ресурси для власне обробки, інтеграції та застосування знань (*germane cognitive load*). Робота студента в середовищі Obsidian з такими картами сприяє активному конструюванню знань, рефлексії, розвитку системного мислення та формуванню цілісної професійної концептосфери. ШІ виступає тут як інструмент підтримки і для викладача (в аналізі та структуруванні), і для студента (в навігації, пошуку зв'язків, поглибленні знань), сприяючи реалізації адаптивного навчання.

Для впровадження нових технологій в ЗДМФУ, за рішенням ректорату, було підготовлено та проведено курси тематичного удосконалення для викладачів: 1) «Методика організації навчальної роботи студентів на базі технологій персональних баз знань в середовищі Obsidian»; 2) «Використання технологій штучного інтелекту в медичній освіті».

Висновки. Синергія середовища PKM Obsidian, сервісів ШІ та когнітивних технологій навчання, що базуються на *Cognitive Learning Theory* (через *Concept Mapping*) та *Cognitive Load Theory*, є обґрунтова-

ним та потужним інструментом для підвищення якості медичної освіти в сучасних умовах, зокрема при дистанційному навчанні. Цей підхід дозволяє перейти від поверхневого запам'ятовування до глибокого, структурованого розуміння матеріалу, розвитку критичного мислення та формування стійких професійних компетенцій. Впровадження цих технологій, підкріплене відповідною підготовкою викладачів, здатне забезпечити нову якість підготовки медичних фахівців, адаптовану до викликів цифрової епохи та інформаційного суспільства. Подальший розвиток включає інтеграцію з системами моніторингу для об'єктивної оцінки навчальних досягнень.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ НА ПЕРШИХ ТРЬОХ КУРСАХ НАВЧАННЯ

**К. В. Остапчук, М. М. Чеснокова, А. В. Шевеленкова,
Н. Д. Аль-Надаві**

Одеський національний медичний університет

Вступ. Сучасна вища медична освіта розвивається у напрямі підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних забезпечити населення якісною та гарантованою медичною допомогою. Одним із ключових завдань сучасної системи медичної освіти є підвищення якості викладання медичних дисциплін для забезпечення повноцінної європейської інтеграції, запровадження сучасних педагогічних технологій та розвитку професійної мобільності. Європейська інтеграція відкриває перед українськими медичними закладами вищої освіти нові можливості для розвитку, проте водночас висуває вимоги до відповідності освітніх програм сучасним міжнародним стандартам. Зокрема, це стосується міждисциплінарного підходу до навчання, формування клінічного мислення, використання доказової бази (наприклад, PubMed), а також реалізації безперервного навчання та постійної самопідготовки здобувачів [1].

Основна частина. Перші три роки навчання у медичному закладі вищої освіти є фундаментальним етапом у професійній підготовці майбутнього лікаря. Саме в цей період закладаються теоретичні основи медичних знань, формуються базові навички самостійного навчання, аналітичного мислення та клінічного підходу до вирішення проблем [2]. Здобувачам

Шманько В. В., Шманько О. В. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ	301
Марчишин С. М., Слободянюк Л. В., Дахим І. С., Демидяк О. Л. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА КОНЦЕПЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АРОМОЛОГІЯ В ФАРМАЦІЇ»	303
Рижов О. А. КОГНІТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ СЕРВІСІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ – НОВА ЯКІСТЬ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	305
Остапчук К. В., Чеснокова М. М., Шевеленкова А. В., Аль-Надаві Н. Д. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ НА ПЕРШИХ ТРЬОХ КУРСАХ НАВЧАННЯ	307
Грузева Т. С., Гречишкіна Н. В., Іншакова Г. В. ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ТА ПРОФЕСІЙНА РЕАЛІЗАЦІЯ МАГІСТРІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я.....	309
Нікітіна О. О. БОТАНІКА У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ	311
Гудима А. А., Цимбалюк Г. Ю., Прохоренко О. О., Ляхович Р. М., Кіцак Я. М., Денисюк Ю. А., Гук Р. А., Трач Н. І., Черватюк А. М., Томків А. А. ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ПАРАМЕДИК» – З ІСТОРІЇ СТВОРЕННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ.....	313
Гудима А. А., Прохоренко О. О., Ляхович Р. М., Кіцак Я. М., Денисюк Ю. А., Гук Р. А., Трач Н. І., Черватюк А. М., Томків А. А. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 223 «МЕДСЕСТРИНСТВО», СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ 223.02 «ЕКСТРЕНА МЕДИЦИНА» З ОРГАНІЗАЦІЇ І НАДАННЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ МАСОВИХ УРАЖЕННЯХ	316
Черватюк А. М., Гудима А. А., Цимбалюк Г. Ю., Денисюк Ю. А. РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ СЦЕНАРІЇВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЕТАПНОГО ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПАРАМЕДИКІВ.	319